

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA
CONSILIUL UNIUNII

DECIZIA NR. 427
29 noiembrie 2008

În conformitate cu dispozițiilor art. 63 lit. p) raportate la art. 47 alin. (1), art. 49, art. 50 alin. (2) lit. b) și c), art. 51 alin. (3), art. 52 alin. (3¹) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare, (denumită în continuare Lege) și ale art. 66 alin. (2), art. 67, art. 68 și art. 70 din Statutul profesiei de avocat (în continuare Statut), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 13 ianuarie 2005 cu modificările și completările ulterioare,

- luând în examinare contestația formulată de domnul avocat Corneliu – Liviu Popescu, membru al Baroului București și înregistrată la U.N.B.R. sub nr. 1370/05.10.2008,

- analizând punctul de vedere al contestatorului și al Baroului București, susținute în scris,

Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România,

C O N S T A T Ă :

A. În conformitate cu prevederile art. 63, lit. p) din Lege și ale art. 76, alin. (1) din Statut, prin cererea adresată Consiliului U.N.B.R. și înregistrată sub nr.1370 din 05 octombrie 2008, domnul avocat Corneliu – Liviu Popescu a solicitat:

1. Anularea hotărârii Adunării Generale Extraordinare a Baroului București din data de 05.10.2008, pentru alegerea decanului Baroului București, precum și a actului care a stat la baza acesteia, respectiv Procesul-verbal din data de 05.10. 2008, întocmit de Comisia de validare a numărării voturilor și buletinele de vot exprimate în data de 05.10.2008;

2. Suspendarea efectelor Hotărârii Adunării generale extraordinare a Baroului București din 05.10. 2008 pentru alegerea decanului Baroului București, până la soluționarea capătului de cerere privind anularea acesteia.

Contestatorul arată că, în data de 05.10.2008 a avut loc Adunarea generală extraordinară a Baroului București, pentru alegerea decanului Baroului București, iar în fapt, buletinele de vot tipărite și distribuite avocaților participanți la adunarea generală pentru alegerea decanului

conțineau instrucțiuni exprese privind modalitatea de vot. Exprimarea votului urma să se facă prin încercuirea pe buletinul de vot a numărului de ordine corespunzător numelui candidatului ales. Orice alta modalitate de vot a fost considerată că atrage anularea buletinului de vot.

Membrii adunării generale prezente și-au exprimat votul orientându-se după formularul tipărit al buletinului de vot.

În urma numărării voturilor, Comisia de validare a numărării voturilor a întocmit Procesul-verbal din data de 05.10.2008 prin care s-a constatat că cel mai mare număr de voturi a fost întrunit de domnul avocat Ion Ilie-lordăchescu.

Acest proces verbal a stat la baza adoptării Hotărârii Adunării Generale Extraordinare a Baroului București din data de 05.10.2008 pentru alegerea decanului Baroului București.

Contestatorul arată că potrivit art. 76, alin. (1) din Statut, Consiliul U.N.B.R. poate anula o hotărâre adoptată de adunarea generală a unui barou, dacă aceasta este contrară Legii și Statutului.

Art. 68, alin. (6) din Statut dispune ca alegerea organelor baroului se face pe baza unui Regulament adoptat de consiliul baroului (în continuare Regulament). Încălcarea Regulamentului adoptat de consiliul baroului și încălcarea art. 68, alin. (6) din Statut, au drept consecință adoptarea unei hotărâri contrare Statutului.

Potrivit art. 7.9 și art. 7.10, lit. a) din Regulament, alegătorii își exprima votul prin tăierea, cu o linie orizontală, a numelui fiecărui candidat pe care nu doresc să îl voteze, sub sancțiunea anularii buletinului respectiv. În concret, pentru alegerea decanului, buletinele de vot vor fi considerate valabile numai dacă, urmare a votului exprimat, pe buletinul de vot a rămas numele unui singur candidat. Orice altă modalitate de vot (cum ar fi încercuirea numelui sau a numărului de ordine al candidatului preferat) nu este valabilă. Singura ipoteză în care buletinul de vot este valabil este aceea în care numele unui singur candidat a rămas înscris pe buletin fără a fi tăiat, iar numele tuturor celorlalți candidați sunt tăiate cu câte o linie orizontală. Statutul stabilește sancțiunea pentru exprimarea necorespunzătoare a votului: anularea buletinului de vot. Fiind vorba despre o nulitate expres prevăzută de norma juridică, vătămarea se presupune și nu trebuie dovedită.

Buletinele de vot utilizate la Adunarea Generală Extraordinară a Baroului București din data de 05.10.2008 pentru alegerea decanului Baroului București conțineau instrucțiuni exprese privind modul de votare, în totală contradicție cu dispozițiile art. 7.9 și art. 7.10, lit. a) din Regulament.

În consecință, ar rezulta că toate buletinele de vot exprimate (indiferent de modalitatea în care, în concret, un avocat și-a exprimat votul) trebuie anulate.

Subsecvent anulării tuturor buletinelor de vot exprimate, se impune anularea Procesului-verbal din 05.10.2008 întocmit de Comisia de validare a numărării voturilor.

Contrar Regulamentului, Comisia de validare a numărării voturilor a considerat valabile buletinele de vot. Procesul-verbal întocmit de aceasta este contrar Regulamentului.

Ca o consecință a anularii tuturor buletinelor de vot exprimate în data de 05.10.2008 și a Procesului-verbal din 05.10.2008 întocmit de Comisia de validare a numărării voturilor, se impune anularea Hotărârii Adunării Generale Extraordinare a Baroului București din data de 05.10.2008 pentru alegerea decanului Baroului București, ca fiind contrară art. 7.9 și art. 7.10, lit. a) din Regulament și, prin aceasta, art. 68, alin. (6) din Statut.

Cu privire la capătul de cerere privind suspendarea efectelor Hotărârii Adunării Generale Extraordinare a Baroului București din data de 05.10.2008 pentru alegerea decanului Baroului București, până la soluționarea capătului de cerere privind anularea acesteia se susține că, în conformitate cu art. 88, alin. (2) din Statut, organul competent să soluționeze plângerea poate, pentru motive bine întemeiate, să dispună suspendarea efectelor actului atacat, până la soluționarea plângerii, iar vicierea alegerii decanului Baroului București este evidentă și se datorează încălcării, cu caracter de masă, a unei norme imperative, ce prevede sancțiunea nulității exprese. Fără a se prejudicia soluția, există motive întemeiate pentru a se dispune suspendarea actului atacat, având în vedere poziția și atribuțiile importante conferite de Lege și de Statut instituției decanului baroului. Aceasta demnitate nu poate fi ocupată de o persoană fără legitimitate, în urma unor alegeri profund viciate, deci nule, decât cu vătămarea gravă a prestigiului corpului profesional. În urma anularii alegerii, toate actele emise de decan, precum și toate actele emise de Consiliul Baroului București și semnate de decan vor fi, la rândul lor, nule, cu efecte negative deosebite pentru siguranța raporturilor juridice.

B. Baroul București a solicitat, în scris, respingerea contestației și a formulat un punct de vedere motivat.

Se susține că argumentele în motivarea plângerii sunt întemeiate pe dispozițiile Regulamentului adoptat de Consiliul Baroului, fără a fi întemeiate pe dispozițiile legale și statutare.

Este adevărat că potrivit dispozițiilor regulamentare, votarea se face prin tăierea numelui candidaților de pe listă, dar regulamentul nu poate nici adăuga la lege și statut și nici nu le poate înlocui.

Constituirea, organizarea, funcționarea și adoptarea deciziilor Adunării Generale sunt guvernate de Lege și Statut. Dispozițiile acestora sunt neîndoielnice.

Art. 68 alin. (7) din Statut dispune ca „*Adunarea Generală adopta hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți.*” Prevederea normativă nu distinge asupra modalității și formei în care se exercită dreptul la vot.

Așa cum rezultă din procesul verbal al ședinței (inclusiv transcrierea înregistrării audio), instrucțiunile privind forma de manifestare a votului au făcut obiectul discuției Adunării Generale. Adunarea Generală a validat

instrucțiunile, a refuzat discutarea conformității acestora cu prevederile Statutului și a cerut, „în cor” începerea votării.

Este adevărat că regulamentul instituie sancțiunea anularii votului manifestat neregulamentar, chiar și în ipoteza în care buletinul de vot conține instrucțiuni contrare regulamentului, dar principiul general de drept potrivit căruia actele se interpretează pentru ca să producă efecte și nu pentru a fi lipsite de efecte, împiedică aplicarea Regulamentului în sensul anularii buletinelor de vot.

Regulamentul de alegeri nu poate guvernarea valabilitatea hotărârilor Adunării Generale, reglementată exclusiv de Lege și Statut.

Prevederile regulamentului adaugă în mod nepermis la Lege și instituie sancțiuni, de esență reglementărilor legale, astfel că nu pot constitui temei pentru anularea voturilor exprimate.

Aceasta cu atât mai mult dacă modalitatea de vot a fost hotărâtă în Adunarea Generală.

Regulamentul investeste Comisia de numărare a voturilor cu competența de a examina valabilitatea buletinelor de vot fără a prevedea o cale de atac împotriva hotărârilor adoptate de Comisie în această privință.

Nici contestatorul nu explică modalitatea în care, indirect, Consiliul U.N.B.R. ar putea examina valabilitatea buletinelor de vot.

Potrivit procesului verbal încheiat de această Comisie, a existat un număr de buletine de vot, care au fost anulate. Per a contrario, restul buletinelor de vot examinate de Comisie sunt valabile.

În lipsa constatării nulității procesului verbal încheiat de comisie, nu există posibilitatea unui control direct al Consiliului U.N.B.R. asupra buletinelor de vot.

Aplicarea strict literală a Regulamentului ar determina anularea tuturor buletinelor de vot distribuite, lipsind astfel de efecte Adunarea Generală Electivă, ceea ce ar fi contrar principiului democrației profesionale care se bazează pe voința exprimată prin vot, a majorității membrilor adunării generale, legal constituită și competentă să decidă, în limitele legii, asupra procedurii urmate pentru adoptarea hotărârilor sale.

De altfel, modalitatea de exprimare a votului pentru alegerea decanului baroului nu aduce nici o vătămare drepturilor și intereselor legitime ale avocaților, fie ei candidați sau alegatori, în condițiile în care nici un candidat nu a contestat rezultatul votului.

Baroul București apreciază cererea ca fiind lipsită de interes, deoarece contestatorului nu i-a fost lezat direct un drept legitim.

Statutul prevede sancțiuni pentru asemenea abateri privitoare la încălcarea Statutului profesiei prin adoptarea unui regulament contrar acestuia sau prin editarea unor buletine de vot cu conținut contrar regulamentului, respectiv angajarea răspunderii disciplinare a responsabililor de organizarea Adunării Generale [art. 67 alin. (4) din Statut]. Legea sau Statutul nu prevăd consecințele aplicării unor asemenea sancțiuni asupra valabilității hotărârii adoptate de Adunarea generală în baza unui regulament contrar Statutului, ori în baza unor buletine de vot

contrare chiar deciziei consiliului baroului prin care s-a aprobat regulamentul.

C. Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România, întrunit în ședința din 29 noiembrie 2008, analizând cele două cereri formulate de domnul avocat Corneliu Liviu Popescu a dispus conexarea acestora, având în vedere atât identitatea de părți, cât și faptul că între cele două cereri există, o strânsă legătură din punct de vedere al obiectului și al cauzei.

Analizând actele și lucrările dosarului, Consiliul U.N.B.R. constată:

În data de 05.10.2008 a avut loc Adunarea generală extraordinară a Baroului București, pentru alegerea decanului Baroului București, iar la 06.10.2008 a fost înregistrată la UNBR sub nr. 1370/2008 plângerea formulată de domnul avocat Corneliu – Liviu Popescu împotriva hotărârii Adunării generale extraordinare din 5 octombrie 2008.

Prin adresa nr. 1370/07.10.2008, U.N.B.R. a solicitat Baroului București să comunice un punct de vedere motivat privind temeinicia și legalitatea cererii.

Baroul București, prin adresa nr. 10.193/14.10.2008 a comunicat punctul de vedere solicitat.

Ulterior, la solicitarea referentului desemnat, Baroul București a comunicat cu adresa nr. 10496 din data de 24.11.2008, următoarele înscrisuri:

1. Proces verbal al Adunării Generale Extraordinare a Baroului București din 05.10.2005.

2. Proces verbal de verificare a numărului de buletine de vot imprimate pentru alegerea decanului Baroului București.

3. Proces verbal de predare/primire a buletinelor de vot pentru funcția de decan din 5. 10. 2008.

4. Proces verbal din data de 5.10.2008 încheiat de către membrii comisiei de validare a rezultatului alegerilor.

5. Regulament general pentru desfășurarea adunărilor generale (ordinare și extraordinare) și de alegere a organelor de conducere ale Baroului București.

6. Mandatul de reprezentant elector pentru alegerile organelor de conducere ale Baroului București desfășurate în cadrul adunării generale electivă din data de

7. Model de cerere pentru validarea mandatelor reprezentantului elector.

8. Registru special de mandate de reprezentant elector.

9. Atestat reprezentant elector.

10. Registru special de atestate de reprezentant elector.

11. Model buletin de vot pentru funcția de decan.

D. Potrivit prevederilor art. 63, lit. p), din Legea 51/1995, republicată, Consiliul U.N.B.R. „anulează hotărârile barourilor pentru cauze de nelegalitate și rezolvă plângerile și contestațiile făcute împotriva hotărârilor

adoptate de consiliile barourilor, în cazurile prevăzute de lege și de statutul profesiei.”

Se constată competența de deplină jurisdicție a Consiliului U.N.B.R. privitoare la examinarea nelegalității hotărârilor barourilor.

Consiliul U.N.B.R. analizează situația creată pornind de la premisa că profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonomă. Tradițional, hotărârile Adunărilor generale ale barourilor, ca expresie a dreptului de vot al membrilor adunării generale, exprimă voința deliberativă a avocaților din cadrul unui barou, inclusiv în ceea ce privește legalitatea procedurii de vot.

Cu privire la procedura de vot, Statutul profesiei de avocat prevede la art. 68 alin. (6) că aceasta se va stabili prin regulament.

Art. 7.9 și art. 7.10 lit. a) din Regulament prevede votul prin ștergerea numelui candidatului neales și nu prin încercuirea numelui acestuia, iar încălcarea acestei proceduri este sancționată cu anularea buletinului de vot.

Trebuie însă ținut cont de faptul că nulitățile în domeniul raporturilor de drept public create în legătură cu procedura de alegere prin vot a organelor de conducere ale profesiei de avocat au regimul sancțiunilor specifice domeniului în care se regăsesc normele pretins a fi fost încălcate. Domeniul Legii vizează raporturi de drept public. Alegerea organelor profesiei chemate să asigure aplicarea legii constituie o procedură realizată în cadrul și sub puterea Adunării Generale, singurul organ al profesiei competent să stabilească procedura de vot și să valideze sau nu votul exprimat. În sfera raporturilor de drept public, nulitățile au un regim particular. Principiul de bază este salvagardarea actului născut prin manifestarea de voință juridică privind alegerea (prin vot), exprimată în cadrul organelor profesiei, legal organizate, dacă regulile votării nu sunt contestate de majoritatea votanților. Altfel, rezultatul votului ar putea fi negat sau s-ar denatura voința alegătorilor, ceea ce este contrar scopului reglementărilor.

Din cuprinsul procesului verbal al adunării generale rezultă că problema tehnicii de votare a fost pusă în discuția adunării, care a constatat că instrucțiunile de votare din buletinele de vot nu corespund regulilor prevăzute în Statut și în Regulament. Cu toate acestea, în unanimitate, cei prezenți, au solicitat „să se treacă la vot”, astfel încât votul exprimat în modalitatea prevăzută în buletinul de vot s-a realizat ca urmare a voinței Adunării Generale. Nu s-a produs o vătămare a procesului electoral, deoarece rezultatul votului a putut fi cuantificat și verificat și nu a fost contestat de nici un candidat.

Vătămarea alegerilor nu poate fi prezumată ca urmare a prevederilor Statutului ori ale regulamentului dacă procedeul de vot a fost acceptat, hotărât și folosit de membrii adunării generale.

Nu s-a pretins că urmare a validării exclusive a votului „prin încercuire” s-ar fi invalidat buletine de vot în care votul s-ar fi exprimat exclusiv „prin tăierea” numelui candidatului nepreferat de alegător, iar o asemenea

verificare nu s-a făcut, întrucât decanul Baroului a pretins că „buletinele de vot sunt sigilate”. De altfel, o verificare de acest gen „nu s-a solicitat”.

Deoarece contestația s-a soluționat în proxima ședință a Consiliului U.N.B.R., cererea de suspendare a hotărârii atacate până la soluționarea contestației a rămas fără obiect.

Pentru toate aceste considerente, Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România, cu majoritate de voturi,

DECIDE:

Art. 1 – Respinge plângerea, înregistrată sub nr. 1370/05.10.2008, formulată de către domnul avocat Corneliu – Liviu Popescu împotriva Hotărârii Adunării Generale Extraordinare a Baroului București din data de 05.10.2008.

Art. 2 – Constată că cererea privind suspendarea efectelor Hotărârii atacate a rămas fără obiect.

Art. 3 – Prezenta hotărâre se comunică domnului avocat Corneliu – Liviu Popescu, domiciliat în Bd. Carol I, nr. 23, sc. 1, et. 3, ap. 11, sector 3, București și Baroului București.

P R E Ș E D I N T E ,

Av. dr. Gheorghe FLOREA

av. Gheorghe Florea